

Utvidgning av naturreservatet Storberget i Älvsbyns kommun

-Samt upphävande av tidigare beslut

Beslut

Med stöd av 7 kap 4 § miljöbalken (1998:808), MB, beslutar Länsstyrelsen att det område som utmärkts på bifogad karta, Bilaga 1, ska utgöra naturreservatet Storberget. Den slutliga inmätningen av området kan innebära mindre justeringar av reservatets avgränsning och areal.

I enlighet med 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. fastställer länsstyrelsen bifogad skötselplan (Bilaga 7).

För att uppnå och tillgodose syftet med reservatet beslutar länsstyrelsen med stöd av 7 kap 5, 6 och 30 §§ MB samt 22 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. att nedan angivna föreskrifter ska gälla i reservatet.

Länsstyrelsen upphäver med stöd av 7 kap 7 § första stycket MB sitt beslut om bildande av naturreservatet Storberget i Älvsbyns kommun från den 8 december 2009, dnr 511-9110-09 när detta beslut vunnit laga kraft.

Syfte

Syftet med reservatet är att bevara områdets värdefulla naturmiljö med dess opåverkade karaktär och biologiska mångfald. Områdets höga naturskogsvärden ska bevaras.

Skogar, våtmarker, sjöar, vattendrag och andra ingående ekosystem ska ges förutsättningar att utvecklas naturligt. Syftet är även att motverka fragmentering av området och att de delar av reservatet som idag har lägre naturvärden ska utvecklas i riktning mot ett naturligt tillstånd. Inom ramen för ovanstående är reservatets syfte också att ge möjlighet till naturupplevelser och friluftsliv i orörd natur.

Syftet ska nås genom att:

- Inget skogsbruk bedrivs i området.
- Exploatering och annan verksamhet som kan skada naturmiljön i området förhindras.
- Områdets skogliga värdekärnor lämnas för fri utveckling.
- Utvecklingsmarker återställs till naturskog genom fri utveckling.
- Främmande arter som bedöms utgöra ett hot mot ekosystemen i reservatet tas bort, i de fall det är möjligt.

- Naturliga störningar som till exempel översvämningar och stormfällningar tillåts ha ett naturligt förlopp. Bränder kan dock släckas vid behov.
- Fällning av träd undviks vid alla typer av åtgärder, förutom vid avveckling av främmande trädslag.
- Alla åtgärder i reservatet planeras så att körskador och annan påverkan på markskiktet undviks.
- Besökare informeras om reservatets naturvärden.

Skälen för länsstyrelsens beslut

Skälen för bildandet av reservatet samt dess prioriterade bevarandevärden är den i hög grad urskogsartade barrskogen och de ört- och lövrika drågen av naturskogskaraktär. Sjön och ån står för en betydande areal särskilt värdefullt vatten med höga och skyddsvärda limniska värden. Dessa miljöer hyser stor biologisk mångfald och höga friluftsvärden, och inkluderar även naturtyper och arter som är utpekade inom Natura 2000.

Skogsavverkning eller annan exploatering skulle innebära att områdets naturvärden förstörs.

Uppgifter om naturreservatet

Naturreservatets namn:	Storberget
Kommun:	Älvsbyns kommun
Lägesbeskrivning:	4 km sydväst om centrala Vidsel
Area:	ca 160 ha
Fastigheter:	Älvsbyn Sörstrand 1:2, privat ägare Älvsbyn Storfors 4:6 (del av), Sveaskog
Natura 2000:	Storberget (SE0820085) Piteälven (SE0820434)
Samebyar:	Luokta-Mávas Ståkke
Förvaltare:	Länsstyrelsen

Reservatsföreskrifter

A. Föreskrifter enligt 7 kap 5 § MB om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden inom reservatet. Utöver vad som annars gäller enligt lag är det förbjudet att:

1. Bedriva skogsbruk, fälla eller på annat sätt skada levande träd och buskar. Skada eller flytta liggande eller stående döda träd och buskar.
2. På annat sätt än vad som anges under punkt 1 skada eller förändra mark eller vegetation på land eller i vatten, t ex genom att borra, spränga, anordna upplag, gräva, dikesrensa, schakta eller dumpa.
3. Uppföra eller utöka byggnad eller annan anläggning som till exempel mast eller vindkraftverk, med undantag för älgstorn enligt A 12.
4. Anlägga väg eller led.
5. Anlägga ledning i luft, mark eller vatten.
6. Bedriva vattenverksamhet, t ex genom vattenreglering, muddring, avledande av vatten eller anläggande av vandringshinder.
7. Plantera in växt-, djur-, eller svampart.
8. Släppa ut eller sprida avloppsvatten, gifter, biologiska eller kemiska bekämpningsmedel, vådliga ämnen, kalk, växtnäringsämnen eller andra främmande ämnen som kan skada naturen.
9. Framföra motordrivna fordon utanför befintlig väg. Vägens sträckning framgår av Bilaga 1 och Bilaga 2.
10. Sätta upp tavla, plakat, skylt, göra inskrift eller andra markeringar i naturen.

Vidare är det utan länsstyrelsens tillstånd förbjudet att:

11. Förändra byggnad eller anläggning.
12. Uppföra älgstorn.

Undantag från reservatsföreskrifterna i punkt A:

1. Föreskrifterna ska inte utgöra hinder för förvaltaren att utföra de åtgärder för reservatets vård och skötsel som krävs för att tillgodose syftet med reservatet och som anges i föreskrifter med stöd av 7 kap 6 § MB i detta beslut.
2. Ovanstående föreskrifter ska inte utgöra hinder för underhåll av väg, exempelvis snöröjning, flytt av träd som fallit över vägen eller andra åtgärder för att bibehålla vägens nuvarande standard. Innan större underhållsåtgärder ska samråd ske med länsstyrelsen enligt 12 kap 6 § MB. Exempel på sådana åtgärder är byte av vägtrummor och rensning av vägdiken. Vägens sträckning framgår av Bilaga 1 och Bilaga 2.

3. Ovanstående föreskrifter ska inte heller utgöra hinder för underhåll av byggnader, stigar, leder eller andra anläggningar. Innan större underhållsåtgärder, exempelvis träsäkring, ska samråd ske med länsstyrelsen enligt 12 kap 6 § MB. Breddning av ledningsgator omfattas inte av undantaget.
4. Inom reservatet finns en privatägd koja, markerad i Bilaga 3. Inom en radie av 10 m runt kojan är det utan hinder av föreskrifterna tillåtet att genomföra röjning av slyskog samt att ta reda på fallna träd och träd som riskerar att falla.
5. Ovanstående föreskrifter ska inte utgöra hinder för att bedriva renskötsel i enlighet med rennäringslagen (1971:437) eller terrängkörning i samband med bedrivande av renskötsel enligt terrängkörningsförordningen (1978:594). Före anordnandet av fasta anläggningar ska samråd ske med länsstyrelsen enligt 12 kap 6 § MB, enligt vad som framgår av förordningen (1998:904) om anmälan för samråd.
6. Vid uttransport av fälld älg eller björn får terrängskoter, t ex fyrhjuling, användas. Särskild försiktighet ska iakttas för att undvika skador på mark, vegetation och vattenmiljöer.
7. Snöskoteråkning är tillåten i reservatet på väl snötäckt mark. Vid körning ska i första hand befintliga leder användas. Skador på mark och vegetation får ej uppstå.

B. Föreskrifter enligt 7 kap 6 § MB om skyldighet att tåla visst intrång

Ägare och innehavare av särskild rätt till fastigheterna förpliktas att tåla att följande åtgärder kan komma att genomföras för att tillgodose syftet med naturreservatet.

1. Utmärkning av reservatet.
2. Uppsättning och underhåll av informationsskylt som placeras på lämplig plats intill skogsbilvägen.
3. Borttagande av främmande arter, exempelvis contortatall.
4. Utförande av återställningsåtgärder rörande vattenkvalitet, hydrologi och bottenmiljöer som exempelvis återställning efter flottledsrensning, utrivning av vattenhinder eller igenläggning av diken.
5. Genomförande av undersökningar av flora och fauna samt av mark- och vattenförhållanden, inklusive uppföljning av bevarandemål.

C. Ordningsföreskrifter enligt 7 kap 30 § MB

Utöver vad som annars gäller är det för allmänheten förbjudet att:

1. Fälla eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar.
2. Samla in vedsvampar, mossor eller lavar.
3. Skada vegetationen i övrigt genom att t ex gräva upp växter.

4. Fånga, skada eller döda ryggradsdjur. Ta ägg eller störa djurlivet genom att exempelvis klättra i boträd eller medvetet uppehålla sig i närheten av fågelbo, lya eller gryt.
5. Samla in ryggradslösa djur.
6. Förstöra eller skada berg, jord eller sten på land eller i vatten genom att t ex borra, hacka, spränga, rista, gräva eller måla.
7. Skräpa ner.
8. Anlägga en eldstad i form av en stenring. Vid eldning får endast löst liggande kvistar och grenar eller egen medhavd ved användas.
9. Framföra motordrivna fordon utanför väg. Vägens sträckning framgår av Bilaga 1 och Bilaga 2.

Undantag från reservatsföreskrifterna i punkt C:

1. Föreskrifterna ska inte utgöra hinder för förvaltaren att utföra de åtgärder för reservatets vård och skötsel som krävs för att tillgodose syftet med reservatet och som anges i föreskrifter med stöd av 7 kap 6 § MB i detta beslut.
2. Utan hinder av ovanstående föreskrifter får renskötsel utövas i enlighet med rennäringslagen (1971:437) eller terrängkörning i samband med bedrivande av renskötsel enligt terrängkörningsförordningen (1978:594). Före anordnandet av fasta anläggningar ska samråd ske med länsstyrelsen enligt 12 kap 6 § MB, enligt vad som framgår av förordningen (1998:904) om anmälan för samråd.
3. Snöskoteråkning är tillåten i reservatet på väl snötäckt mark. Vid körning ska i första hand befintliga leder användas. Skador på mark och vegetation får ej uppstå.
4. I reservatet är det utan hinder av föreskriften C4 tillåtet att jaga och fiska i enlighet med gällande lagstiftning.
5. Bär- och matsvampplockning är tillåtet i området.

Upplysningar

Detta beslut ska kungöras i länets författningssamling och ortstidningar.

Länsstyrelsen ska enligt 2 kap. 8 § miljötillsynsförordningen (2011:13) utöva operativ tillsyn över att naturreservatets föreskrifter följs. Enligt 29 kap. 2 och 2a §§ miljöbalken gäller bl.a. att brott mot föreskrift som meddelats med stöd av 7 kap. miljöbalken kan medföra straffansvar. Har någon vidtagit åtgärd i strid mot meddelad föreskrift, kan Länsstyrelsen enligt 26 kap. 9 och 14 §§ miljöbalken vid vite förelägga om rättelse.

Enligt 4 § skogsvårdslagen (1979:429) ska bestämmelser i denna lag eller med stöd av lagen meddelade föreskrifter inte tillämpas i den mån vad där sägs strider mot föreskrifter för naturreservatet. Det innebär t.ex. att eventuella vindfällan och stormskadad skog lämnas orörda.

Enligt 3 kap. 9 § lagen (2003:778) om skydd mot olyckor har, efter en eventuell brand, ägaren eller nyttjanderättshavaren ansvar för bevakning i den utsträckning som har beslutats av räddningsledaren efter avslutad räddningsinsats. Behövs bevakning med hänsyn till risken för ny brand men kommer bevakningen inte till stånd, får räddningsledaren utföra bevakningen på ägarens eller nyttjanderättshavarens bekostnad.

Länsstyrelsen kan meddela dispens från föreskrifter om det finns särskilda skäl och om det är förenligt med förbudets eller föreskriftens syfte.

Utöver föreskrifterna för naturreservatet gäller också generella bestämmelser till skydd för naturmiljön, t.ex.

- fridlysning av alla vilda fåglar och däggdjur samt deras ägg, ungar och bon enligt jaktlagen (1987:259). Vissa andra växt- och djurarter är fridlysta enligt 8 kap. miljöbalken och artskyddsförordningen (2007:845).
- verksamheter eller åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i särskilda skyddade områden (t.ex. Natura 2000) krävs tillstånd enligt 7 kap. 28 a-29 b §§ miljöbalken.

Redogörelse för ärendet

Ärendets beredning

Storberget avsattes 1952 som domänreservat. I samband med Domänverkets bolagisering 1992 gjorde Länsstyrelsen på uppdrag av Naturvårdsverket en bedömning av vilka domänreservat i länet som har sådana särskilda naturvärden att de bör ges långsiktigt skydd som naturreservat. Storberget Domänreservat hör till de områden som länsstyrelsen valde ut.

Naturvårdsverket och dåvarande Assi Domän AB slöt 1995 ett avtal om naturreservatsbildning av ett antal särskilt värdefulla domänreservat i hela landet. Storberget Domänreservat var ett av områdena som omfattades av avtalet. År 1997 bildades naturreservatet Storberget Domänreservat. Assi Domän har sedan dess upphört och markerna ägs numera av statliga Sveaskog.

År 2005 fastställde EU-kommissionen Storberget som ett område av gemenskapsintresse (SCI) inom Natura 2000.

Åren 2003-2005 inventerades skyddsvärda statliga skogar av Länsstyrelsen och Naturvårdsverket på uppdrag av regeringen, varpå en utvidgning av det ursprungliga reservatet aktualiserades. Storbergets första utvidgning möjliggjordes efter en överenskommelse mellan Naturvårdsverket och Sveaskog AB år 2008, och beslut om utvidgning av reservatet fattades den 12 december 2009.

År 2017 mottog Länsstyrelsen en intresseanmälan om formellt skydd från ägaren till en fastighet intill Storberget. Länsstyrelsen inventerade det aktuella området året därpå och konstaterade att området hyser höga naturvärden. Förhandling om ersättning med den

berörda fastighetsägaren inleddes under 2020, och samma år slöts överenskommelse om intrångsersättning med fastighetsägaren.

Ärendet syftar till en utvidgning av det befintliga reservatet Storberget, och det tidigare beslutet ska således upphävas. Se Bilaga 4.

Beslutet har föregåtts av samråd med Älvsbyns kommun, Havs- och Vattenmyndigheten samt Naturvårdsverket. Älvsbyns kommun och Naturvårdsverket hade inget att erinra mot förslaget. Havs- och vattenmyndigheten tillstyrker förslaget, men har samtidigt framfört synpunkter rörande beskrivningen av områdets värdefulla vatten, vilka har beaktats av länsstyrelsen.

Ärendet har remitterats till Försvarsmakten, Sametinget, Skogsstyrelsen och Sveriges Geologiska Undersökning (SGU). Skogsstyrelsen och SGU har inga invändningar mot förslaget. Sametinget är positivt inställda till utvidgningen, men framhåller att förslaget inte får innebära att renbetet påverkas negativt samt att framkomligheten inte hindras för renar eller renskötare. Sametinget menar att berörda samebyar ska föreslås yttra sig om tilltänkt skötselinriktning, inklusive fri utveckling. Detta har gjorts inom ramen för detta beslut.

Försvarsmakten har inget att erinra mot själva reservatsbildningen. Däremot ansåg de att skrivningar som rör möjligheter till friluftsliv i ostörd natur ska tas bort från syfte och andra delar av beslutet, då reservatet ligger inom ett område av riksintresse för totalförsvaret. Området påverkas av buller från flygtrafik och Försvarsmakten har farhågor om att uppkomsten av ett friluftsområde på sikt kan medföra inskränkningar i den militära verksamheten. Länsstyrelsen har i uppdrag att främja ett utökat friluftsliv, bland annat genom att bilda naturreservat som kan nyttjas av allmänheten. Storberget är ett naturskönt område, men nyttjas så vitt länsstyrelsen känner till framförallt av de som bor i närheten samt i samband med jakt. Reservatsbildningen kan medföra att besöken till området ökar något, men länsstyrelsens bedömning är ändå att ökningen kommer att bli begränsad. I närheten finns andra naturreservat som har större potential att locka många besökare, exempelvis populära Storforsen. Även om länsstyrelsen välkomnar fler besökare i reservatet Storberget har vi inte för avsikt att uppföra större anläggningar eller göra andra mer omfattande insatser för att främja friluftslivet. På grund av ovanstående anser länsstyrelsen inte att Försvarsmaktens farhågor om framtida inskränkningar är befogade. Länsstyrelsen anser därför att det är lämpligt att möjligheter till naturupplevelser och friluftsliv ingår i reservatets syfte för att tydliggöra att området är tillgängligt för allmänheten. Med anledning av flygbullret som kommer av Försvarsmaktens verksamhet, tillmötesgår länsstyrelsen dock Försvarsmaktens invändningar mot meningen *ostörd natur* i reservatets syfte.

Sveaskog, de privata markägarna samt samebyarna Ståkke och Luokta Mavás har föreslagits yttra sig i ärendet. Samtliga har meddelat att de tagit del av förslaget till beslut. Ingen har inkommit med något yttrande.

Länsstyrelsens bedömning och motivering

Motivering av beslut

Området utgör en från naturvårdssynpunkt mycket värdefull naturskog som hyser en stor mångfald av växter och djur knutna till naturskogsmiljöer. Skogsavverkning eller annan exploatering skulle innebära att områdets naturvärden samt dess opåverkade och orörda karaktär förstörs. De höga naturvärden som finns i området kräver ett omfattande och långsiktigt skydd för att bevaras och utvecklas. Med anledning av detta har frågan om bildande av ett naturreservat aktualiserats.

Detta beslut omfattar hela det ursprungliga naturreservatet Storberget. Utvidgningen innebär att ett större sammanhängande naturskogsområde än tidigare kan skyddas, och hela landskapet mellan berget och sjön får ett långsiktigt skydd. Utvidgningen tillför ytterligare naturvärden i form av gammal skog, vilket ökar förutsättningarna för att uppnå syftet med reservatet. Därtill får den värdefulla sjön ökat skydd från skogsbrukets negativa konsekvenser. Länsstyrelsen anser därför att kraven på synnerliga skäl för upphävande enligt 7 kap 7 § första stycket MB är uppfyllda.

Sedan år 2009 då reservatsbeslut för den östra delen av området fattades, har Länsstyrelsen gjort en del generella justeringar och förtydliganden av föreskrifterna för naturreservat. Förändringarna är anpassningar till rådande lagstiftning och till Länsstyrelsens riktlinjer för hur reservatsbeslut bör utformas. Ändringarna har gjorts för att stärka skyddet av områdets naturvärden, men även för att underlätta prövning och tillsyn i reservatet. De ändringar i naturreservatets gräns och föreskrifter som görs i och med utvidgningen redovisas i Bilaga 4 och 5.

Överensstämmelse med strategier för skydd samt förenlighet med miljömål

Beslutet följer gällande riktlinjer för prioritering av naturreservatsskydd och Sveriges internationella åtaganden om skydd av den biologiska mångfalden, samt Sveriges miljökvalitetsmål. Beslutet ger därmed ett värdefullt bidrag till uppfyllandet av flera miljökvalitetsmål, bland annat Levande skogar, Myllrande våtmarker, Levande sjöar och vattendrag samt Ett rikt växt- och djurliv.

Beslutets förenlighet med planer

I kommunens översiktsplans markanvändningskarta anges ingen särskild markanvändning i området. Länsstyrelsen bedömer att ett naturreservat i det aktuella området är förenligt med Älvsbyns kommuns översiktsplan.

Området omfattas inte av detaljplaner eller andra planer.

Beslutets förenlighet med hushållningsbestämmelserna i 3 och 4 kap MB

Reservatet ingår i två områden som är av betydelse för totalförsvaret – Stoppområde för höga objekt samt Påverkansområde för buller eller annan risk. Dessa utpekade områden av riksintresse härrör från verksamheten på den militära anläggningen Vidsels övningsflygplats. Enligt 3 kap 9 § 2 st MB ska dessa intressen skyddas mot åtgärder som påtagligt kan motverka tillkomsten eller utnyttjandet av anläggningarna.

Länsstyrelsen bedömer att bildandet av reservatet är en åtgärd som inte påtagligt motverkar totalförsvarets intressen.

Reservatet ingår i rennäringens riksintresse. Enligt 3 kap 5 § 1 st MB ska detta intresse skyddas så långt som möjligt mot åtgärder som påtagligt kan försvåra näringens bedrivande. Länsstyrelsen bedömer att bildandet av reservatet är en åtgärd som inte påtagligt motverkar rennäringens riksintresse.

Länsstyrelsen bedömer att ett naturreservat i det aktuella området är förenligt med hushållningsbestämmelserna i 3 och 4 kap MB.

Intresseprövning

I enlighet med 7 kap 25 § MB ska det finnas en rimlig balans mellan de värden som ska skyddas och de inskränkningar som beslutet innebär för den enskildes markanvändning. Därför ska det alltid göras en intresseprövning mellan allmänna och enskilda intressen. Länsstyrelsen bedömer att den avgränsning av naturreservatet och de inskränkningar som har gjorts är nödvändiga för att bevara de höga naturvärdena i området, samt att de inte går längre än vad som behövs för att tillgodose reservatets syfte. Berörda markägare har ersatts för det intrång i pågående markanvändning som reservatsbeslutet innebär.

Konsekvensutredning

Enligt förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning ska en Myndighet innan beslut om föreskrifter så tidigt som möjligt utreda ordningsföreskrifternas kostnadsmässiga och övriga konsekvenser. Enligt samma förordning får myndigheten göra ett undantag från regeln om den bedömer att det saknas skäl att genomföra en konsekvensutredning. Länsstyrelsen bedömer att ordningsföreskrifterna behövs för att tillgodose syftet med naturreservatet. Föreskrifternas konsekvenser för allmänheten eller i övrigt bedöms vara så små att en särskild konsekvensutredning inte behöver upprättas.

Beskrivning av området

Area: ca 160 ha

Naturtyper: Skogsmark ca 92 ha, varav produktiv skog ca 71 ha

Våtmark ca 25 ha

Sjöar och vattendrag ca 38 ha

Övrig mark ca 5 ha

Naturreservatet ligger 4 km sydväst om Vidsel, och utgörs av södra sluttningen av Storberget och området västerut, runt sjön Storbergsträsket. Berget når ca 395 meter över havet och domineras av brandpräglad tallskog, medan sjön huvudsakligen omges av barrskog som varierar mellan inslag av produktiva lövrika dråg och mer magra och triviala delar. Markvegetationen vid bergets topp består av torr lavristyp medan den i övriga delar är av frodigare blåbärs- och kråkbärsristyp med inslag av örter. Hela

reservatet ligger ovan Högsta kustlinjen och har således aldrig varit utsatt för havets vågsvallningar.

Bergets toppparti domineras av tallskogsbevuxna impediment med berghällar från vilka man har milsvid utsikt. På de högst belägna delarna växer förhållandevis mycket vindpinad och knotig tallskog. Skogen är urskogsartad och flerskiktad med trädåldrar upp emot 400 år. Det råder stor diameterspridning på träden och död ved förekommer spritt i form av torrakor och lågor.

Längs bergets sluttning växer naturligt föryngrade tallbestånd med betydande inslag av gran och lövträd. Såväl asp, björk och sälg förekommer. Bestånden är tydligt brandpräglade. Den senaste branden härjade på 1870-talet, och spår visar att sluttningen har brunnit minst två gånger de senaste 300 åren. Beståndsåldern varierar, men uppgår i sydvästra sluttningen till ca 250 år. 300-åriga tallöverståndare förekommer också allmänt. Mängden död ved är måttlig och utgörs vanligen av lågor av tall, torrfuror, högstubbar och hålträd, men det finns även död björk, asp och gran.

Det finns spår efter plock- och dimensionsavverkning i sluttningen, men trots detta har skogen bibehållit sin urskogslika karaktär och det finns alltså höga naturvärden. Många av träden är till exempel rikligt draperade av hänglavar, såsom tagellavar och garnlav, och högstubbarna hyser mängder av olika knappåslavar. Där har också flera hotade arter noterats, däribland gammelgransskål, gränsticka, knottrig blåslav och rosenticka.

Nedanförluttningen i väster, norr om Storbergträskmyran, varierar skogen mellan täta bestånd med viss självgallring och glesare, magrare delar. Skogen är flerskiktad men med en generell avsaknad på äldre träd på grund av tidigare genomhuggning. Det finns några enstaka tallöverståndare kvar och en av dem har åldersbestämts till 180 år. Västerut står en tät lövdominerad skog som går som en bård närmast sjön.

Norrut är skogen mycket varierande, och går från produktiv barrskog med lövrika dråg och inslag av örter, till mager barrskog. Drågen har tydlig naturskogskaraktär med pågående självgallring som genererar död ved. Sälger återfinns i riklig mängd, och denna hyser gott om lunglav samt mer sällsynt dofticka – båda hotade. Därtill återfinns även asp och mer spritt trädformig rönn. I de magra talldominerade delarna har genomhuggningen haft större påverkan, vilket märks genom en avsaknad av död ved.

Området nord-nordost om sjön består av en grandminerad barrblandskog av blåbärstyp. Närmast bäcken är skogen orörd och det finns gott om rötade granlågor i det örtrika markskiktet. I de fuktigare delarna är skogen lövrik – framförallt björk men även asp och sälger förekommer. I vissa stråk återfinns rikligt med fridlysta Jungfru Marie nycklar.

På sluttningen väster om sjön växer en blandskog som trots att den är yngre än bestånden i öster, ändå har stor utvecklingspotential. Området varierar mellan produktiva och magrare delar, och i de förstnämnda växer lövrik grandminerad skog med ett örtdominerat markskikt och stort inslag av asp och sälger. Beståndet söder om

sjön består till största delen av genomhuggen tallskog med en allmän förekomst av yxhuggna stubbar. Sannolikt har skogen där hämtats ut efter den senaste branden.

Sjön Storbergsträsket är del av det värdefulla vattensystemet Piteälven, som är en av landets nationalälvar. Utter, flodpärlmussla, stensimpa och vildlax förekommer i systemet, men det är vid beslutstillfället okänt huruvida dessa förekommer inom reservatsområdet.

Hur man överklagar

Detta beslut kan överklagas hos regeringen (Miljödepartementet) enligt Bilaga 6.

Beslutets ikraftträdande

Beslutet gäller från den dag det vunnit laga kraft, utom vad gäller föreskrifter med stöd av 7 kap 30 § miljöbalken, vilka gäller omedelbart.

Beslutande

I detta ärende har beslut tagits av landshövding Lotta Finstorp efter föredragning av naturskyddshandläggare Fredrik Hörnsten. I den slutliga handläggningen av ärendet deltog även naturskyddshandläggare Robert Sandberg, chefen för naturskyddsenheten Per-Anders Jonsson samt jurist Sofia Sandelid.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Så här hanterar Länsstyrelsen personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa finns på www.lansstyrelsen.se/dataskydd.

Bilagor:

1. Karta över reservatet
2. Översiktskarta
3. Karta med koja som avses i undantag A4 i reservatföreskrifterna
4. Karta med äldre avgränsning
5. Förändringar av föreskrifter
6. Hur man överklagar
7. Skötselplan

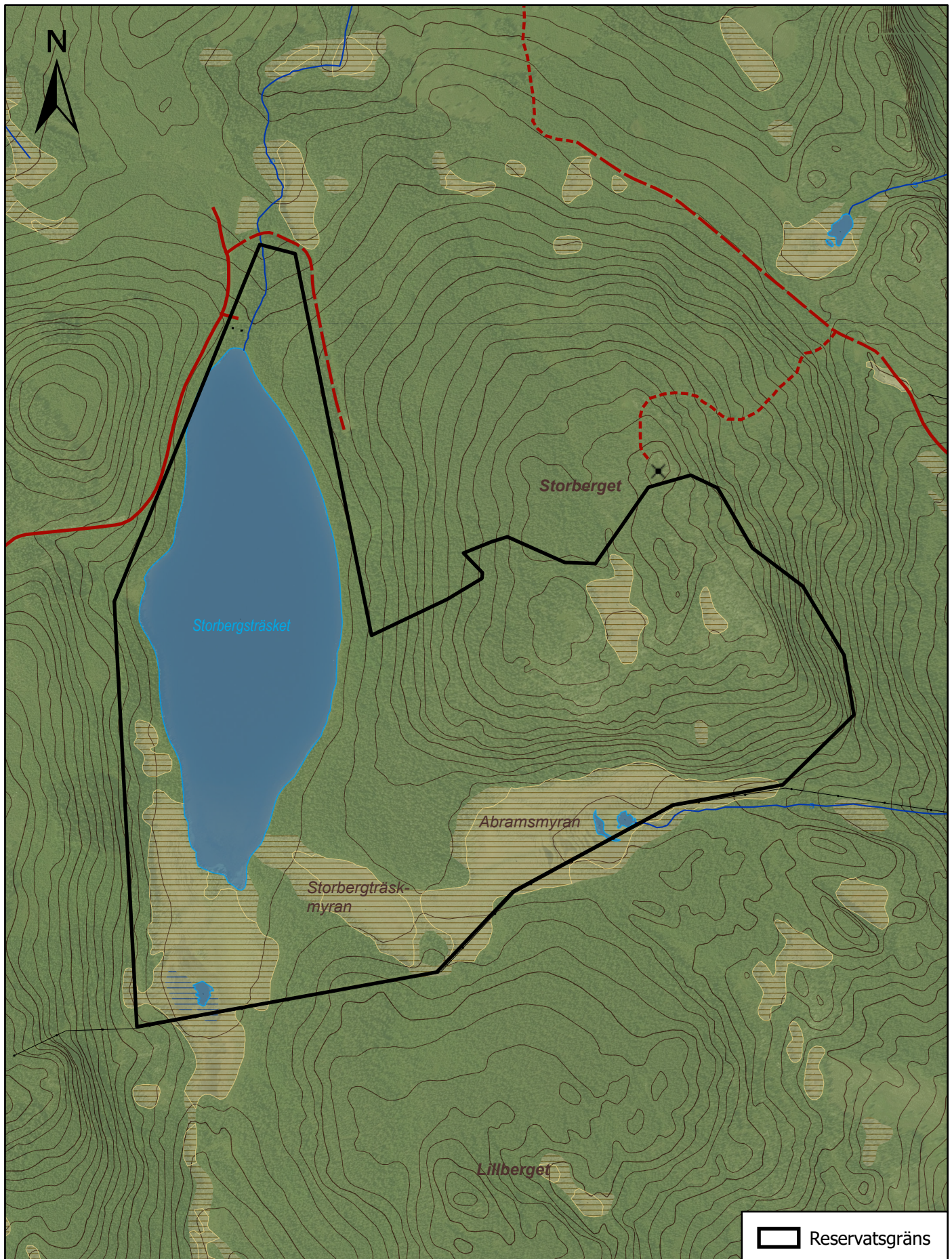
Naturreseptatet Storberget

Areal: ca 160 ha

Länsstyrelsen
Norrbotten

Skala: 1:12 000

0 0,25 0,5 1 km

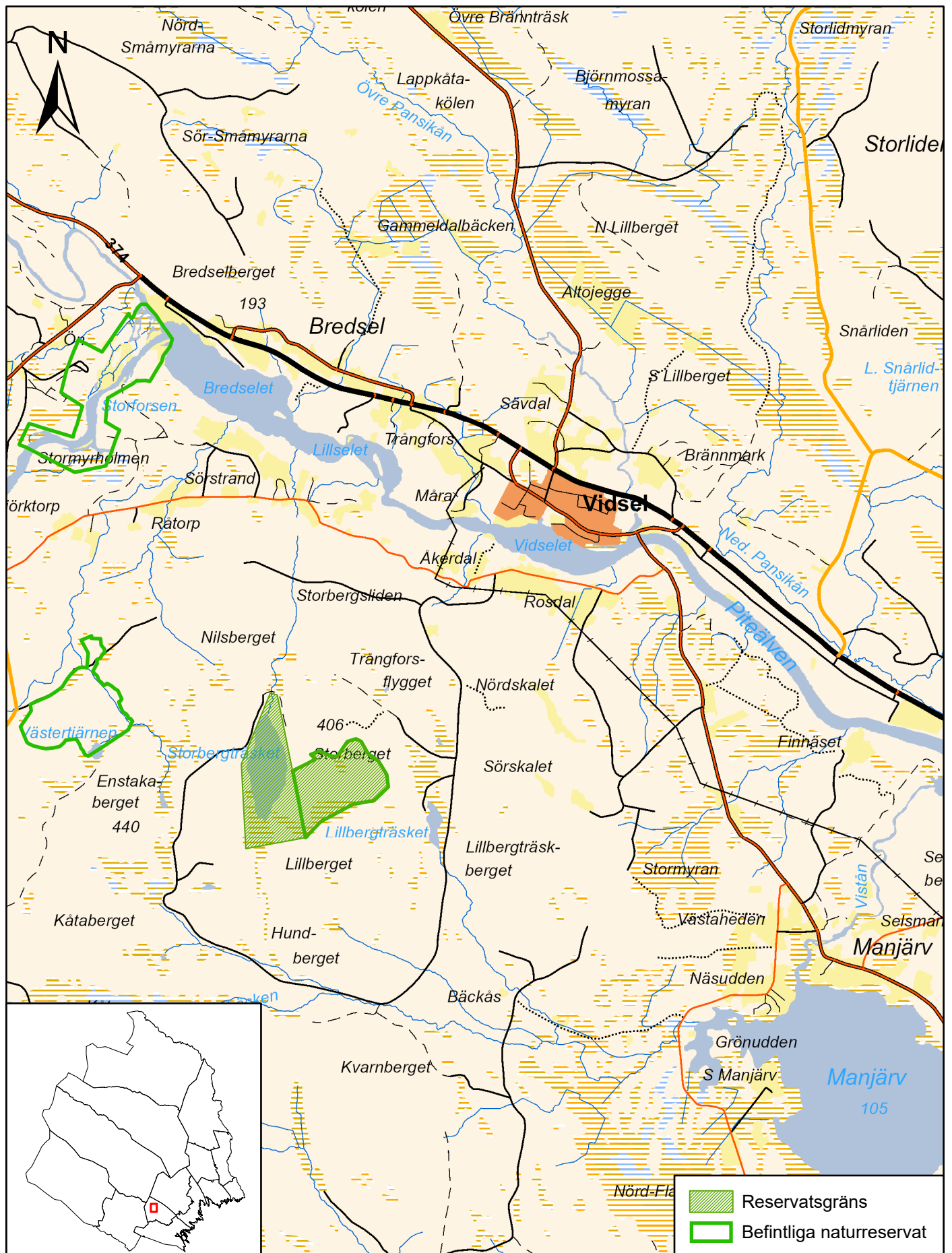
Naturreseptatet Storberget

Älvsbyns kommun

Länsstyrelsen
Norrbotten

Skala: 1:60 000

0 1,25 2,5 5 km

Naturreseptatet Storberget

Koja som avses i undantag A4 i reservatföreskrifterna

Länsstyrelsen
Norrbotten

Skala: 1:1 000

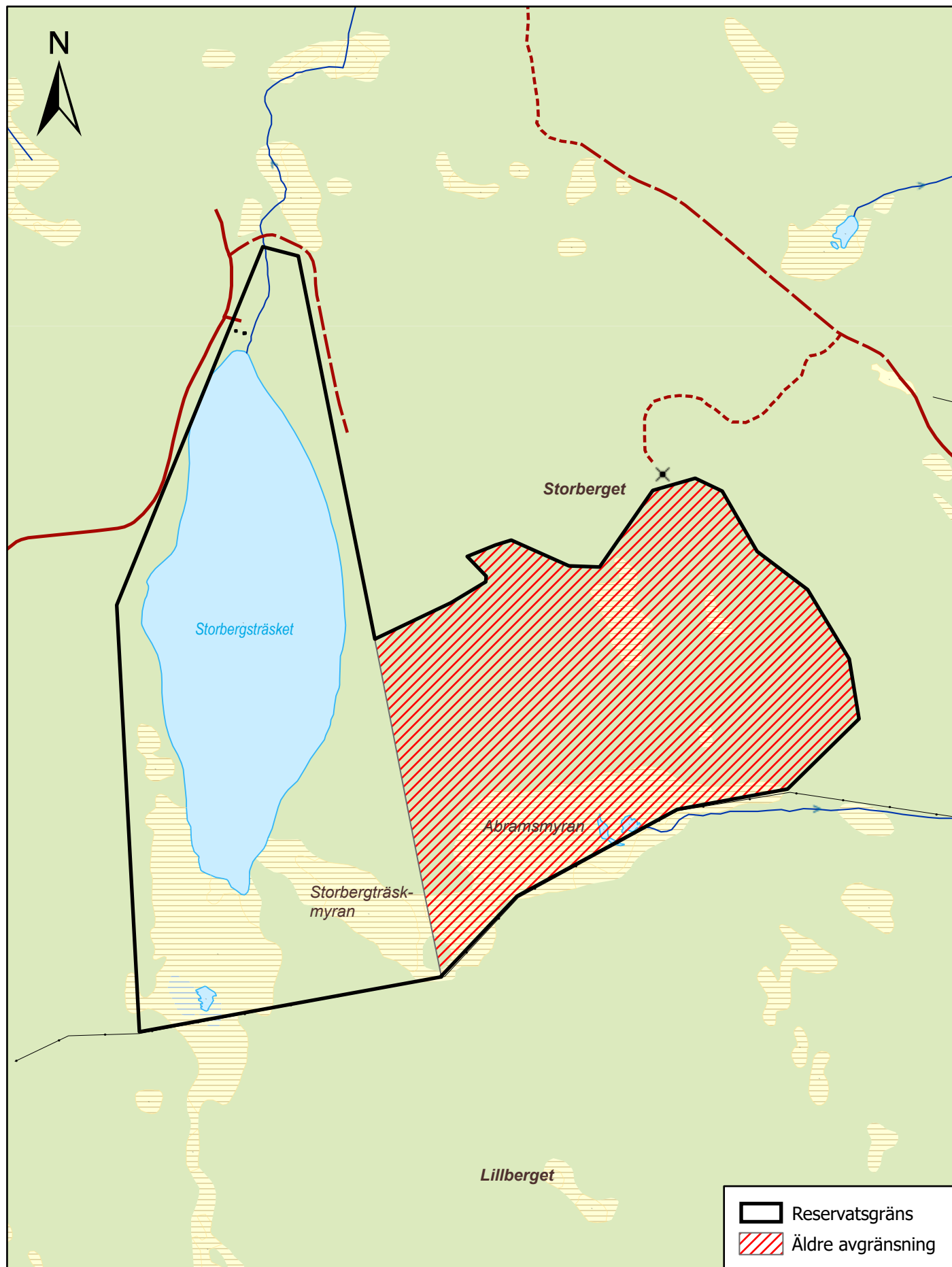
Naturreseptatet Storberget

Äldre avgränsning

Länsstyrelsen
Norrbotten

Skala: 1:12 000

0 0,25 0,5 1 km

Förändringar av föreskrifter för naturreservatet Storberget, Älvsbyns kommun

Förändringar i föreskrifter under punkt A som rör innehavare av särskild rätt (7 kap. 5 § MB)

Förändringar visas kursivt.

Skärpningar och tydliggöranden:

- Förbuden mot att bedriva skogsbruk och fälla eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar eller tillvarata vindfällan har sammanfogats till en gemensam föreskrift. Föreskriften har även utökats med förbud mot att *flytta liggande eller stående döda träd och buskar*.
- Förbudet mot att skada eller förändra mark eller vegetation på land eller i vatten har utökats med exemplen *spränga* och *dikesrensa*.
- Förbudet mot att bedriva vattenverksamhet har förtydligats med exemplet *anläggande av vandringshinder*.
- Förbudet mot att inplantera växt- eller djurart har skärpts med en inkludering av *svampart*.
- Förbudet mot att släppa ut eller sprida avloppsvatten, gifter, vådliga ämnen, bekämpningsmedel, kalk eller växtnäringssämnen på land eller i vatten har förtydligats med tilläggen: *biologiska och kemiska bekämpningsmedel samt eller andra främmande ämnen som kan skada naturen*.
- Förbudet mot att framföra motordrivna fordon har förtydligats med tilläggen: *utanför befintlig väg och vägens sträckning framgår av Bilaga 1 och Bilaga 2*.
- Undantaget för snöskoteråkning innebär en skärpning genom formuleringen: *Skador på mark och vegetation får ej uppstå*.
- Undantaget att föreskrifterna inte ska utgöra hinder för förvaltaren att utföra de åtgärder som krävs för reservatets vård och skötsel har förtydligats med tillägget: *som krävs för att tillgodose syftet med reservatet och som anges i föreskrifter med stöd av 7 kap 6 § MB i detta beslut*.
- Undantaget att föreskrifterna inte ska utgöra hinder för underhåll av befintliga byggnader, vägar eller anläggningar har delats upp till två föreskrifter – en för vägar och en för resterande anläggningar. Undantaget för väg har förtydligats med tilläggen: *exempelvis snöröjning, flytt av träd som fallit över vägen eller andra åtgärder för att bibehålla vägens nuvarande standard. Innan större underhållsåtgärder ska samråd ske med länsstyrelsen enligt 12 kap 6 § MB*.

Exempel på sådana åtgärder är byte av vägtrummor och rensning av vägdiken. Vägens sträckning framgår av Bilaga 1 och Bilaga 2.

Undantaget för övriga anläggningar har förtydligats med: *Innan större underhållsåtgärder, exempelvis trädsäkring, ska samråd ske med länsstyrelsen enligt 12 kap 6 § MB. Breddning av ledningsgator omfattas inte av undantaget.*

- Ett nytt undantag har tillkommit: *Inom reservatet finns en privatägd koja, markerad i Bilaga 3. Inom en radie av 10 m runt kojans är det utan hinder av föreskrifterna tillåtet att genomföra röjning av slyskog samt att ta reda på fallna träd som riskerar att falla.*
- Undantaget att renskötsel får bedrivas trots föreskrifterna har förtydligats med tillägget: *eller terrängkörning i samband med bedrivande av renskötsel enligt terrängkörningsförordningen (1978:594).*
- I det äldre reservatsbeslutet rådde undantag för totalförsvaret i de fall de hade anläggningar och/eller planerade grupperingsplatser inom reservatet. De fick utan hinder av föreskrifterna utföra tillsyn och skyddsarbetsuppgifter inom reservatet. Detta undantag finns inte i de nya föreskrifterna.

Ovanstående ändringar behövs enligt länsstyrelsen för att bevara naturvärdena samt för att underlätta tillsyn och prövning. I de undantagsfall då totalförsvaret har behov av att genomföra skyddsarbeten inom reservatet är det enligt länsstyrelsen lämpligare ur naturvårdssynpunkt att detta hanteras genom en dispensansökan.

- Förbudet mot att sätta upp tavla, plakat, skylt, göra inskrift eller liknande har skärpts med inkluderingen: *eller andra markeringar i naturen.*
- Förbudet mot att uppföra byggnad eller annan fast anläggning har skärpts med *att utöka byggnad eller anläggning* också inkluderas. Exempelen *mast eller vindkraftverk, med undantag för älgstorn enligt A 12* har också lagts till.

Tidigare rådde tillståndsplikt för ovanstående aktiviteter, i nuvarande föreskrifter har detta ändrats till förbud. Länsstyrelsen anser att denna skärpning behövs för ett långsiktigt bevarande av reservatet.

Lättnader:

- Undantaget för uttransport av fälld älg eller björn innebär en lättnad i formuleringen: Särskild försiktighet ska iakttas för att undvika skador på mark, vegetation och vattenmiljöer.

Förändringar i föreskrifter under punkt B som rör skyldighet att tåla visst intrång (7 kap. 6 § MB)

Förändringar visas kursivt.

Skärpningar och tydliggöranden:

Föreskrifterna har förtydligats med följande åtgärder som kan komma att genomföras för att tillgodose syftet med reservatet:

- *Utmärkning av reservatet.*
- *Uppsättning och underhåll av informationsskylt som placeras på lämplig plats intill skogsbilvägen öster om reservatet.*
- *Borttagande av främmande arter, exempelvis contortatall.*
- *Utförande av återställningsåtgärder rörande vattenkvalitet, hydrologi och bottenmiljöer som exempelvis återställning eller flottledsrensning, utrivning av vattenhinder eller igenläggning av diken.*
- *Genomförande av undersökningar av flora och fauna samt av mark- och vattenförhållanden, inklusive uppföljning av bevarandemål.*

Ovanstående tillägg under 7 kap. 6 § är enligt länsstyrelsen nödvändiga för att långsiktigt uppfylla syftet med naturreservatet. Samtidigt blir innehavare av särskild rätt tydligare upplyst om vad förvaltningen kan innebära.

Förändringar i föreskrifter som rör allmänheten (7 kap. 30 § MB)

Förändringar visas kursivt.

Skärpningar och tydliggöranden:

- Förbudet mot att skada vegetationen i övrigt har förtydligats och delats upp till följande två föreskrifter:
 - *Samla in vedsvampar, mossor eller lavar*
 - *Skada vegetationen i övrigt genom att t ex gräva upp växter*
- Förbudet mot att fånga, skada eller döda ryggradsdjur och omformulerats och förbjuder nu uttryckligen att *ta ägg*.
- Förbudet mot att insamla ryggradslösa djur har omformulerats till: *samla in ryggradslösa djur*.
- Ett förbud mot att *skräpa ner* har lagts till och är en skärpning.
- Ett förbud mot att *anlägga en eldstad i form av en stenring* har lagts till och är en skärpning.

Datum
2022-12-12

Diarienummer
511-12031-2019

NVR ID:
2001014

- Förbudet mot att framföra motordrivna fordon har tydliggjorts med tillägget *utanför befintlig väg*.
- Undantaget för snöskoteråkning har skärpts genom att *skador på mark och vegetation får ej uppstå*.

Ovanstående tillägg och tydliggöranden är föreskrifter som länsstyrelsen anser är nödvändiga för att bevara reservatets naturvärden.

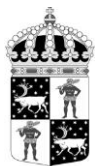
- Följande förtydligande undantag har lagts till: *Föreskrifterna inte ska utgöra hinder för förvaltaren att utföra de åtgärder för reservatets vård och skötsel som krävs för att tillgodose syftet med reservatet och som anges i föreskrifter med stöd av 7 kap 6 § MB i detta beslut.*

Ovanstående tillägg ger en tydligare styrning av områdets förvaltning så att den sker i enlighet med reservatets syfte.

- Följande förtydligande undantag har lagts till: *Utan hinder av ovanstående föreskrifter får renskötsel utövas i enlighet med rennäringslagen (1971:437) eller terrängkörning i samband med bedrivande av renskötsel enligt terrängkörningsförordningen (1978:594). Före anordnandet av fasta anläggningar ska samråd ske med länsstyrelsen enligt 12 kap 6 § MB, enligt vad som framgår av förordningen (1998:904) om anmälan för samråd.*
- Undantaget som tillåter jakt och fiske har förtydligats genom att direkt referera till *föreskriften C4*.

Lättnader:

- Förbudet mot att fälla eller skada träd har omformulerats och är en lättnad av tidigare, då förbudet inte längre innefattar att *bryta kvistar*.

Länsstyrelsen
Norrbotten

Datum
2022-12-12

Diarienummer
511-12031-19

Överklagandehänvisning Regeringen

Du kan överklaga beslutet

Om du inte är nöjd med länsstyrelsens beslut, kan du skriftligen överklaga beslutet hos Regeringen.

Hur överklagar jag beslutet?

Länsstyrelsen måste pröva att överklagandet har kommit in i rätt tid, innan det skickas vidare tillsammans med handlingarna i ärendet. Därför ska du lämna eller skicka din skriftliga överklagan till Länsstyrelsen Norrbotten antingen via e-post; norrbotten@lansstyrelsen.se, eller med post; Länsstyrelsen Norrbotten, 971 86 Luleå.

Tiden för överklagande

Ditt överklagande måste ha kommit in till länsstyrelsen **inom tre veckor från den dag du fick del av beslutet**. Om det kommer in senare kan överklagandet inte prövas. I ditt överklagande kan du be att få ytterligare tid till att utveckla dina synpunkter och skälen till att du överklagar. Sedan är det regeringen som beslutar om tiden kan förlängas.

Parter som företräder det allmänna ska ha kommit in med sitt överklagande **inom tre veckor från den dag då beslutet meddelades**.

Ditt överklagande ska innehålla

- Vilket beslut som överklagas, beslutets datum och diarienummer,
- hur du vill att beslutet ska ändras, samt
- varför du anser att länsstyrelsens beslut är felaktigt.

Om du har handlingar som du anser stödjer din överklagan så bör du bifoga kopior på dessa. Kontakta länsstyrelsen i förväg om du behöver bifoga filer som är större än 15 MB via e-post.

Ombud

Om du anlitar ett ombud som sköter överklagandet åt dig ska ombudet underteckna skrivelsen, bifoga en fullmakt i original från dig samt uppge sitt eget namn, adress och telefonnummer.

Behöver du veta mer?

Har du ytterligare frågor kan du kontakta länsstyrelsen via e-post, norrbotten@lansstyrelsen.se, eller via växeltelefonnummer 010-225 50 00. Ange diarienumret för detta ärende. Numret finns uppe till höger på första sidan.